

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LXVII (62) • ŠTEV. (Nº) 10

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES • 2 de abril - 2. aprila 2009

ODPRTO PISMO PREDSEDNIKU REPUBLIKE DR. DANILU TÜRKU

Gospod predsednik!

Naslavljam to pismo na Vas kot nosilca najvišjega častnega naslova v državi. Položajno čast Vam priznavajo vsi državljani, saj Vam je bila legitimno podeljena.

Objektivni častni položaj pa mora spremljati stopnja osebne častivrednosti, ki tudi zadeva javni interes. Ugled države se meri tudi po osebni podobi njenega najvišjega predstavnika.

V tem pogledu me zadnje tedne vznemirjajo pojavi, ki bi lahko ogrozili Vaš javni ugled. Mislim predvsem na odzive po odkritju enega od tolikih grobišč.

Ne vznemirja me toliko Vaša beseda v Trbovljah. Štejem jo za besedni spodrselj, ki Vas je spravil v zadrego, iz katere bi se častno izvili s preklicem in obžalovanjem. Široka javnost, ki je besedo drugorazrednost razumela kot omalovaževanje tragike in zločina, bi ne imela vtisa, da ste neobčutljivi in pristrani.

Ko ni bilo obžalovanja nesrečnega izraza, me je bolj zaskrbelo Vaše pojasnjevanje, kam ste merili z izrazom, namreč na politično manipuliranje. Tu smo se pa znašli pred zapletom. O manipuliranju Vas niso vprašali, vendar ste ga izpostavili, hkrati pa vendar označili za manj pomembno. Namesto opravičila je javnost doživela izmikanje v prazno.

Ni lahko sprejeti niti Vašega prizadevanja za ublaževanje javne groženosti nad hudodelstvi. Ta sicer obsojate, a jih obenem primerjate z dogajanjem drugje v Evropi. Vaše ravnanje se približuje delnemu zmanjševanju krivde storilcev, češ, povsod so tako ravnali in bi bilo nenavadno, če ne bi tudi pri nas. Kakšen nagib imate za to relativiziranje? Sicer pa bi bilo prav, da bi povedali, kje so premagance, tudi njihove ženske in otroke, mučili, vezali z žico, sistematično množično streljali ali jim razbijali glave, jih zakopavali ali žive metali v jame in rove ter za njimi brisali sledi. Sklicevanje na druga hudodelstva nikoli ne zmanjšuje krivde, večja zločinskost pa sploh nagiba k strožjemu kaznovanju.

Z opozarjanjem na pomore drugje v Evropi odvrčate pozornost od krivih za pomore pri nas. Kolikor je bilo tega drugje, je bilo večinoma izživiljanje zmagovalcev nad tujimi poraženci. Pri nas pa je komunistična partija po naklepu o svetovni revoluciji iztrebljala aktualne in potencialne politične nasprotnike. Pobijanje v revoluciji in po njej je bilo ideološko in notranjepolitično zasnovano. Ni šlo za razpoložensko znašanje nad premaganci, ampak za načrtno genocidno uničevanje politične skupine. Torej vse drugače kot kjer koli drugje.

Dne 20. junija lanskega leta ste se ponovno pietetno poklonili žrtvam iz Rodika, in sicer petim mladim ljudem in očetu petih otrok, ki jih je pobila nacistična vojska. Take pietete bi od Vas pričakovali tudi te dni ob neprimerljivih primerih. Tam ste rekli, da brez fašizma ne bi bilo posledic druge svetovne vojne in ne povojnih obračunavanj, pa tudi ne prevlade stalinizma, nedemokratske komunistične oblasti in kršitev človekovih pravic. Dovoljujem si te besede dopolniti takole. Dve zločinski ideologiji sta začeli vojno proti demokratičnim silam. Na Slo-

venskem je sovražna okupacija dala tretji zločinski ideologiji edino priložnost, da je sprožila revolucijo, z nasiljem pripeljala na oblast partijo, potem ko je z ustrahovanjem in pomori na koncu onemogočila vsako opozicijo. Res je torej, da brez nacizma in fašizma ne bi bilo vojne, a brez te tudi ne bi bilo komunistične revolucije in po letu 1945 ne bi bilo ne eksodusa ne domače strahovlade. Upam, da tak razvoj tudi Vi obžalujete in da se boste odrekli domačim dejavnikom, ki so ga povzročali.

Pri tem Vas moram spomniti zelo poudarjeno na tisto, kar ste govorili ob spominu na umrle v Rodiku leto prej, natančno 23. junija 2007. Tam ste rekli, da so v zgodovinisju vedno dobrodošle nove osvetlitve in razlage in da je nujno vsestransko osvetljevanje dogodkov iz preteklosti. Vseeno pa ste ocenili partizanski boj kot temeljno pozitivno vrednoto, o kateri menda ne bi smelo biti novega ocenjevanja. Potem pa ste izrekli tole, navajam po Delu in Dnevniku: „Dejstvo, da je komunistična partija kot ena od organizatoric odpora zlorabila partizanstvo za lastno osvojitve oblasti in da je s partizanstvom legitimirala nedemokratični politični sistem, je treba priznati.“ Upam, da se izjavi ne odrekate in vztrajate na stališču, da je bilo partizanstvo orodje partije, ki ga je uporabila za nasilno uvedbo diktatorske oblasti. Morda boste sprejemali tudi, da je partija partizanstvo ne samo zlorabila, ampak po svojih načrtih sploh dala pobudo zanj in ga vodila. Pošten namen iskrenih borcev za svobodo lahko ocenjujemo kot pozitivno, in moremo pa pozitivno vrednotiti institucionaliziranega partizanstva, saj je bilo po Vaši ugotovitvi orodje zla. Častno bi bilo, da ostajate pri vseh svojih besedah in oblikujete stališča brez zahajanja v protislovje.

Visoki položaj Vam nalaga skrb za pospeševanje medsebojnega razumevanja in mirnega družbenega sožitja. V tej smeri kdaj vabite k narodni spravi in mislim, da je Vaše poslanstvo tudi nakazovanje poti do nje. S svojega družbenega položaja bi mogli zadržati tudi svoj osebni ugled in poskušati doseči, da se iskreni borci proti okupatorjem odrečejo nekdanji navezi s komunistično partijo in režimom ter izrečejo obžalovanje nad vsem hudim med revolucijo in po njej, ki se je zgodilo v njihovem imenu in z njihovim sodelovanjem. Na drugi strani pa bi moralo obveljati tudi po Vašem prizadevanju, da so se nasprotniki partizanstva bojevali za narod in domovino ter da se uvrščajo k zgodovinskim dejavnikom narodne svobode in časti. Brez teh pogojev bo govorjenje o spravi iluzorno, saj je očitno, da se morejo spraviti samo moralno primerljive strani. Narodni heroji ne morejo sestiti k pogajalski mizi z narodnimi izdajalci.

Gospod predsednik, od Vas pričakujem, da boste jasno in nepristransko ocenjevali preteklost, gojili enako sočutja do vseh, ki so doživljali in še doživljajo krivice, se zavzemali za popraviljanje vsakršne škode, tudi tiste, ki zadeva čast in dobro ime, ter poguma pri odstopanju od vsiljenih ustaljenih naravnjav.

Želim Vam, da uživate kar največje spoštovanje pri državljanih in v svetu.

BOŽIDAR FINK (Po Družini)

Čas za tiho diplomacijo

„Pogovori se nadaljujejo naprej. Prišlo je do pomembnega premika v intenzivnosti posvetovanj zunanjih ministrov Slovenije in Hrvaške z evropskim komisarjem Ollijem Rehnom,“ je v zvezi z razmejitvenimi problemi s Hrvaško povedal predsednik vlade Borut Pahor.

Na vprašanje, ali je seznanjen z novim predlogom, ki ga je v sredo ministroma predstavil evropski komisar za širitev Rehn, in ali bo v prihodnjih dveh dneh na neformalnem zasedanju zunanjih ministrov Evropske unije prišlo do deblokade hrvaških pristopnih pogajanj z EU, je premier pojasnil, da so se dogovorili, da strani ne bosta dajali izjav, „dokler ne bi bil dosežen dogovor, ki bi ga oba ministra najprej sprejela kot

sprejemljivega“. Poudaril je, da se bo slovenska stran tega držala.

Pahor je še povedal, da je zunanji minister Samuel Žbogar seznanil vlado s potekom pogajanj s komisarjem Rehnom in hrvaškim zunanjim ministrom Goranom Jandrokovičem. Kot so sporočili v Evropski komisiji, je komisar Rehn v sredo 25. marca na tretjem srečanju s slovenskim in hrvaškim zunanjim ministrom v Bruslju predstavil nov kompromisni predlog o reševanju vprašanja meje in zastoja Hrvaške na poti v EU, o katerem je trojica že opravila prvo razpravo. Obe strani bosta predlog preučili in se nanj kmalu odzvali, so še pojasnili.

Predsednik slovenske vlade je sicer spomnil, da je hrvaški zunanji minister

Jandrokovič napovedal, da Hrvaška vztraja pri svojih stališčih, Slovenija pa pri njenih. „Slovenija torej vztraja pri svojih stališčih, zaenkrat pri svojih stališčih vztraja tudi Hrvaška,“ povedal Pahor in poudaril, da je bil vendarle storjen velik premik naprej. Oba zunanja ministra, je nadaljeval Pahor, se zelo intenzivno pogovarjata z Rehnom in poskušata ugotoviti, ali bi bilo mogoče stališča zblížiti. Pahor drugih komentarjev ni želel dati, vnovič pa je pojasnil, da je čas za tiho diplomacijo. Po Pahorjevih besedah imata zunanja ministra jasna navodila predsednikov vlad in obeh vlad. „Sta pa seveda diplomata, ki morata preko iniciative komisarja Rehna priti do dogovora, ki bo sprejemljiv za obe strani,“ je dodal.

Minister Žekš na obisku v Kanadi

Minister za Slovence po svetu Boštjan Žekš se je v Torontu sešel s predstavniki krovnih organizacij slovenske skupnosti v Kanadi, Vseslovenskega kulturnega odbora in Kanadske slovenskega kongresa.

Udeležil se je tudi tradicionalne prireditve Kulturni večer kanadske slovenskega kongresa v Torontu, kjer je nastopil kot slavnostni govornik.

Žekš je pojasnil, da se je v Kanado odpravil, ker je imel posebno vabilo na sobotno slovesnost Kanadske slovenskega kongresa, prav tako pa se mu je zdelo tudi prav, da obišče Slovence in slovenske organizacije v Kanadi, ki zelo dobro delujejo. „Slovenska finančna podpora njihovim dejavnostim je v bistvu majhna in delajo sami zastonj, kar je pojem, ki smo ga doma skoraj že pozabili,“ je dejal minister.

„Predstavili so mi svoje dejavnosti in povedali, kje bi morda potrebovali pomoč iz Slovenije, pri čemer gre predvsem za organizacijsko pomoč slovenskih ministrstev in uradov. Težave so vsekakor rešljive,“ je dejal minister in na vprašanje o konkretnih primerih odgovoril, da gre na primer zato, da iz slovenskih uradov včasih ne dobivajo odgovorov. „Tega smo mi v Sloveniji navajeni, vendar pa se njim tu to zdi skrajno čudno,“ je dejal Žekš in dodal, da iz Kanade prihaja vse več prošenj za slovensko državljanstvo.

Povedal je še, da Slovenija razmišlja o tem, da bi v Kanadi utrdili mrežo častnih konzulatov. V Torontu, kjer je največ Slovencev, se je sestal z generalnim častnim konzulom Jožetom Slobodnikom in minister je opazil, da ima konzulat veliko obiskovalcev ter dejal, da dobro opravlja svoje delo. Med drugim se razmišlja o imenovanju častnega konzula v Edmontonu, kjer je Žekš v petek začel svoj obisk v Kanadi.

Minister je imel v Kanadi na programu srečanja z vidnejšimi predstavniki osrednjih slovenskih organizacij in društev ter tudi z uglednimi slovenskimi akademiki in znanstveniki, kot so Ervin Podgoršak, Tony Dimnik, Cristina Amon ter drugimi uglednimi in vidnejšimi Slovenci, ki živijo in delujejo v Kanadi.

Prvi dan obiska se je Žekš srečal s člani slovenskih društev v Edmontonu in Calgaryju. V nedeljo, 29. marca pa je obiskal

Hamilton, kjer se je seznanil in srečal s številčno slovensko skupnostjo, ki deluje v okviru slovenske župnije St. Gregory The Great. Ob tej priložnosti si je v ogledal še slovensko šolo v Hamiltonu ter slovenski starostni dom v Torontu. V bližnjem Beamsvillu se je sestal s predstavniki in člani Vzajemne podporne zveze Bled, najstarejšega slovenskega društva v Kanadi. Predstavniki društva je za njihovo 75 letno delovanje predal priznanje urada vlade za Slovence v zamejstvu in po svetu za njihovo dolgoletno in pomembno povezovalno delo med Slovenci v Kanadi. Obisk, na katerem ga spremlja slovenski veleposlanik v Ottawi Tomaž Kunstelj, je minister sklenil v torek.

Več prebivalcev, a več tujcev

Število prebivalcev Slovenije se je v tretjem četrtletju lani povečalo za 0,7 odstotka oziroma za 14.341 ljudi. Tudi tokrat se je povečalo zlasti zaradi selitvenega prirasta tujcev.

Kot so sporočili s Statističnega urada RS (Surs), je bil v omenjenem obdobju v Sloveniji pozitiven tudi naravni prirast in je znašal 1257 oseb oz. 2,4 na 1000 prebivalcev.

V tretjem četrtletju leta 2008 se je rast priseljevanja v Slovenijo nadaljevala. V državo se je priselilo 17.080 prebivalcev, v tujino pa se jih je odselilo 3996. Selitveni prirast je bil tako 13.084 oseb, navajajo na Sursu in dodajajo, da vse od leta 1995 prirast še ni bil tako visok. Gre predvsem za priseljevanje tujih državljanov zaradi zaposlitve ali sezonskega dela.

Število živorojenih otrok je bilo v tretjem četrtletju lanskega leta za 525 višje kot v drugem četrtletju, število umrlih oseb pa je bilo nižje. Naravni prirast je znašal 1257 oseb, kar je skoraj dvakrat več (za 89,9 odstotka več) kot v drugem četrtletju lani.

Skupni prirast prebivalstva je bil v tretjem četrtletju 2008 po navedbah Sursa „krepko pozitiven“. Število prebivalcev Slovenije se je namreč povečalo kar za 14.341 oseb, pri čemer gre glavni del prirasta pripisati priseljevanju tujcev. Selitveni prirast slovenskih državljanov pa je bil v istem obdobju negativen, saj se je izselilo 19 oseb.

